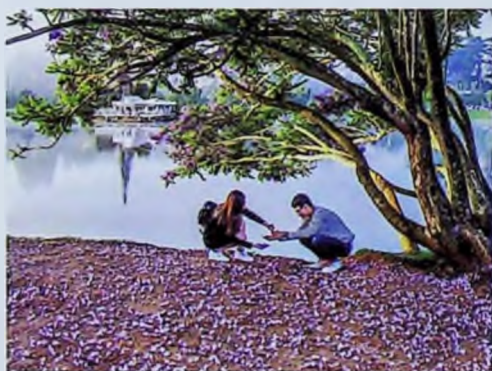

ĐÀ LẠT

ngàn thương

HOÀNG KHÁNH DUY

TỈNH GIẤC, TÔI THẤY MÌNH ĐANG Ở GIỮA CAO NGUYÊN LỘNG GIÓ. KHI CHIẾC XE ĐÒ VỪA QUA KHỎI CAO TỐC LIÊN KHƯƠNG - PRENN, ĐẾN CHÂN ĐÈO PRENN, NGHE MÙI LÁ THÔNG THOANG THỎANG CÙNG CÁI LẠNH CỦA ĐÀ LẠT, TÔI THẤY LÒNG MÌNH XỐN XANG. SUỐT MỘT THỜI GIAN BỊ ÁM ẢNH BỞI NHỮNG CHỮ "CHỈ THỊ", "GIẢI CÁCH XÃ HỘI"... TRONG TÔI DẤY LÊN MỘT NỖI THÈM THUỞNG CẢM GIÁC ĐÚNG GIỮA NÚI ĐÔI LỘNG GIÓ, ĐI TRONG SẮC HOA NỞ RỘ NHỮNG CUNG ĐƯỜNG. KHOẢNH KHẮC BƯỚC XUỐNG XE, ĐỨNG NHÌN BẦU TRỜI ĐÀ LẠT TRONG VEO, TÔI NHƯ MUỐN VỖ ÒA...

Phượng tím bên hồ. Ảnh: Phạm Trường Thi

Cao nguyên miền man kỳ ỨC

Tôi đã đến Đà Lạt năm, bảy lần, để rồi hôm nay khi trở lại sau mùa dịch, tôi nhận ra Đà Lạt vẫn trẻ trung, vẫn giữ nguyên dang phố thị vừa cổ kính vừa hiện đại, thành phố ngàn thông, ngàn hoa, thành phố mơ mộng hơn bất kỳ thành phố nào khác trên đất nước. Đến Đà Lạt, tôi lang thang đi tìm những con dốc, đạp xe trên những cung đường đầy thông, lên đồi cao nhìn xuống thung lũng mây mù, ngắm nhà lồng lung linh trong đêm sương huyền diệu...

Mỗi người sẽ có một cách khác nhau để thưởng ngoạn cảnh sắc Đà Lạt phố. Riêng tôi thích hòa mình cùng thiên

Món bánh căn cổ Hoa Đà Lạt. Ảnh: Khánh Duy

Mai rừng Đà Lạt đón xuân. Ảnh: Dương Quang Tín

Đà Lạt cổ xưa. Ảnh: Đào Trọng Đức

nhiên, lắng nghe tiếng thông reo giữa đại ngàn hùng vĩ, ngắm sắc xanh của trời, sắc trắng của mây, lạc giữa những vườn hồng lúc lỉu, tựa như mình đang ở một thế giới cổ tích xa xôi nào. Đà Lạt muôn đời vẫn đẹp. Thành phố ấy nhỏ bé nhưng lại đủ sức níu giữ trái tim người. Mỗi ngõ ngách, mỗi con dốc, mỗi đồi thông là một câu chuyện khác nhau muôn đời không kể hết. Mỗi mùa, thành phố ấy đẹp theo một cách riêng. Mùa xuân, cả núi đồi ngập tràn sắc hồng của hoa mai anh đào; mùa hè lung linh màu phượng tím; mùa thu rợp một trời hoa xác pháo, cỏ hồng... và những mùa đông đến, trên những đỉnh dốc cao lại lấm tấm sắc cỏ tuyết trắng tinh khôi ngà ngọc...

Tôi thích cảm giác chinh phục những cung đèo. Như một nỗi nhớ thương, mỗi lần đến Đà Lạt, tôi lại đi qua đèo cho thỏa niềm thương nhớ. Tôi nhớ một sớm giá buốt chạy xe chậm chậm trên đèo Mimosa - con đèo có cái tên rất thơ, đến mùa lại nhuộm vàng sắc hoa mimosa đặc trưng Đà Lạt. Một buổi trưa trời lất phất mưa, tôi đi trên đèo Tà Nung, giữa lúc đã quý nở bung hai bên đường. Và một chiều nào tôi đi trong cái mát lạnh của đèo Đaharao để kịp ngắm hoàng hôn buông trên đường Huỳnh Tấn Phát. Thật ra, với Đà Lạt, chỉ tận hưởng thế thôi cũng đủ để nhớ thương, đủ để dệt thành kỷ niệm.

Những bếp lửa rực hồng trong sương lạnh

"Ở Đà Lạt lạnh lạnh nên bụng cứ đói suốt" - đó là câu nói quen thuộc của bạn tôi mỗi khi lên phố núi. Bởi vậy, dù đi dạo bên bờ Hồ Xuân Hương, ở chợ Đà Lạt hay ngồi sau lưng tôi trên những cung đường, bạn đều cầm trên tay những món ăn vặt, khen ngon. Ngon thật, ấm thực Đà Lạt mang phong vị rất riêng. Không cần đi đâu xa xôi, chỉ cần quần quanh bên bờ hồ hay ra chợ Đà Lạt mỗi tối là có cơ may thưởng những món ngon "lấp đầy... bụng". Ai đến Đà Lạt cũng đều phải lòng ly sữa đậu nành, trà atiso nóng bung, cái bánh tráng nướng trên lửa hồng lép lép. Tôi đã từng thử nhiều chiếc bánh tráng nướng ở Đà Lạt: bánh tráng nướng ở chợ, bên bờ hồ, ở Quảng trường Lâm Viên... nhưng món bánh tráng nướng trên đường Nguyễn Văn Trỗi đã khơi niềm tò mò trong tôi. Để rồi một đêm lang thang, chúng tôi rủ nhau vào đó. Tôi thường nghe nhiều lời đồn đoán về người phụ nữ ấy, cho đến khi được ngồi bên bếp than hồng, nghe bà kể chuyện đời, chuyện bán buôn, tôi mới thấy trong sâu thẳm người phụ nữ ấy có điều gì đẹp và nhân hậu lắm.

Nếu gọi Đà Lạt là xứ sở của bánh tráng nướng có lẽ không sai. Nhưng ngoài món ấy, ở Đà Lạt còn có nhiều món ăn nổi tiếng khác mà có lẽ tôi không cần nói quá nhiều, chỉ cần khơi nhắc thôi cũng đủ để mùi vị thoang thoảng qua khứu giác của mỗi người đã từng đến phố núi. Đó là món bánh căn ở những chiếc quán xinh xinh trong hẻm phố (bánh căn Lê đường Yersin, bánh căn Nhà Chung, bánh căn cô Hoa đường Phan Đình Phùng...), món bánh mì xíu mại (quán ăn nổi tiếng đường Hoàng Diệu), bánh ướt lòng gà (quán Long ở hẻm mẫu giáo, đường Phan Đình Phùng), nem nướng (đường Ánh Sáng), kem bơ (quán Thanh Thảo, đường Nguyễn Văn Trỗi), lẩu gà lá é (chuỗi quán Tao Ngộ), gà nướng cơm lam... Thường thức những món ăn trong đêm, bên bếp lửa bập bùng, tay hơ hơ trên than hồng và cùng nhau chuyện trò là khoảnh khắc tuyệt vời nhất sau bao ngày mệt mỏi trong bộn bề công việc...

Tôi trân trọng từng phút giây ở lại phố núi, bởi để sắp xếp công việc và đến Đà Lạt một chuyến không phải là điều dễ dàng. Còn gì tuyệt vời hơn những sớm mai thức dậy, lang thang quanh bờ hồ, thưởng thức tách cà phê phin nóng hổi. Còn gì ấm áp hơn khi đêm đêm đi dạo mọi ngõ ngách, cung đường, tìm đến vài chiếc quán "chill" thả hồn cùng gió mây, âm nhạc... Những ngày ít ôi dơ sẽ thanh lọc tâm hồn mỗi chúng ta, tiếp thêm năng lượng cho những hoạch định sắp tới.

Đà Lạt để nhớ để thương. Đà Lạt vẫn vương trong lòng người tứ xứ. ■